puuriistade valmistamine. Tähtsam töökoda on Laurisaares (41. joon.). Üksikuile meistritele annab sissetulekut ka tsemenditünnide vitsade painutamine (42. joon.). Vitsad viiakse Aseri ja Kunda tsemendivabrikusse. Valmistatakse ka looki, vankreid, regesid ja majariistu. Valmisriistu ei vii harilikult mitte meistrid ise turule, vaid müüvad neid sagedamini ülesostjaile, kes rändamisega harjunud.

Ka naiste kodu-käsitöö on arenenud, olgugi et see otse turu tarbeks pole määratud. Voodivaibad ja akna-eesriided annavad oma kenadusega hea tunnistuse valmistaja osavusest ja maitsest.

Suureks tuluallikaks on metsatööstus. Metsaraiumine, palkide, liiprite, põletuspuude jne. valmistamine, metsast välja vedamine ja parvetamine annab suurele hulgale mitte ainult Avinurme, vaid ka

E. Witoffi foto.

42. joon. Tsemenditünnide vitsade painutamine.

naaber-kihelkondade elanikele ülespidamist. Metsatööstusest võtavad osa isegi taluperemehed hobustega, ja selle all kannatab põllupidamine. Kiisa metsast leitakse põliseid puid (kuni 35 m pikad), mis otsekohe mere äärde mastipuudeks veetakse. Peale selle aetakse kasetohust tõkatit, põletatakse süsi, punutakse viiske ja leivamärsse. Suuremaid tööstuslisi ettevõtteid ei ole. Nimetada võiks ainult 3 tuule-, 3 vesiveskit ja 2 saeveskit, mis vähemal viisil ainult kohalikes huvides töötavad. Samuti väheldasel viisil töötab lubja-ahi Paadenurme Kaunisaares. Varemail ajul valmistati siin ka telliskive, ahjupotte jne., sõjaajal ka taldrikuid ja kausse. Praegu on see tööstus kadumisel.

Kaubad tuuakse Tartust, Rakverest ja Mustveest või Lohusuust. Kihelkonna piirides on ainult 3 kauplust: üks Maetsmal ja kaks mõisas, millist teine on osaühisuslik ettevõte. Välja viiakse puuriistu ja vähesel

Tartumaa, lk. 162